

Landelijk waterrijk wonen in polder Nieuw Reijerwaard

Alternatief plan voor Nieuw Reijerwaard

De kosten van de gronden van Nieuw Reijerwaard zijn dermate hoog (meer dan €300,-/m²) dat het de vraag is of er bedrijven zijn die tegen dergelijke hoge kosten op deze locatie willen zitten. Deze locatie is immers ook alleen bereikbaar via de rijksweg A15 die al jaren in de filetop 10 staat. Zeker als er op 20 km afstand een vergelijkbaar bedrijventerrein (Nieuw Prinsenland in Dinteloord) is waar de grond maar €125,-/m² kost en dit terrein ook nog eens zowel via weg als water bereikbaar is. Omdat er inmiddels al veel kosten zijn gemaakt voor Nieuw Reijerwaard, hebben we gezocht naar een alternatief. Daarbij hebben we zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de bewoners zodat het alternatief wel draagvlak heeft onder de bewoners.

De bewoners zouden het liefst alles bij het oude houden. Dat is echter in de huidige situatie (waarbij al 72 miljoen is uitgegeven) financieel onhaalbaar. Een mooie woonwijk is financieel wel haalbaar. Deze kan zo ingericht worden (met een groene bufferzone) dat de cultuurhistorische lintbebouwing van de Rijksstraatweg als lint herkenbaar blijft.

Ook de monumentale boerderij aan de Voorweg kan als boerderij blijven functioneren en kan zijn agrarische gronden blijven gebruiken. Verder blijft de Voorweg als cultuurhistorische weg aanwezig en creert een zichtlijn naar een wijkvoorzieningscentrum aan de andere kant van de Voorweg. Ook de Krommeweg blijft. De Verbindingsweg zal bij voorkeur verlegd worden in Noordelijke richting naar de buitenkant van de polder zodat deze weg niet dwars door de wijk loopt en op deze wijze ook minder sluipverkeer aantrekt. Ten noorden van de Voorweg kunnen landhuizen en kastelen worden gerealiseerd met appartementen. Langs de Rijksweg kunnen geluidsscherm woningen met daarachter woonboten langs de Krommeweg worden gemaakt. Met deze uitgangspunten kan er een mooie duurzame waterrijke woonwijk gerealiseerd worden. Door het verbreden van de al bestaande waterverbinding via de oude kreek van de Blaakwetering naar de Waalboezem kan er vanuit de wijk naar de Waal worden gevaren. Dit geeft een grote meerwaarde aan deze wijk, die op andere plaatsen niet behaald kan worden. Hierdoor worden de kwaliteiten van het omliggende landelijke buitengebied van Oost-IJsselmonde en de afgedamde rivierarm van de Waalboezem ten volle benut. Deze wijk kan op deze wijze ook veel zoet water bergen. Met een eigen waterzuiveringsinstallatie en energieneutrale woningen kan een zeer duurzame woonwijk worden gemaakt die zeer aantrekkelijk is voor bewoners. Bovendien zouden de tuinders Schneider en Den Boer en den Hoedt (die net een mooie nieuwe kas gebouwd hebben) ook kunnen blijven zitten. Er zouden ca. 1000 woningen gerealiseerd kunnen worden.

Rijsoord vormt een bijzonder landelijk plaatje op het drukke verstedelijkte eiland IJsselmonde en is met Heerjansdam en Oostendam één van de laatste aanwezige kleine kernen. Alle drie de dorpen liggen aan de Waalboezem. De Waalboezem wordt gebruikt voor recreatie en tesamen met het Waalbos vormt dit een mooie groene buffer waarin het fijn wonen is. De woningmarkt trekt weer enigszins aan en door het landelijk wonen aan het water zullen deze woningen goed verkopen. Dit is daarom een goed alternatief voor het bedrijventerrein.

Het past ook goed bij het provinciaal beleid om de blauwgroene structuren (Waalboezem en Blaakwetering) van het landschap te beschermen en te ontwikkelen tot aantrekkelijk woongebieden. Verder geeft het provinciaal beleid aan de woon en leefomgeving van Oos-IJsselmonde te willen verbeteren.

Op deze wijze kan een financieel fiasco voorkomen worden. Bovendien heeft dit plan wel draagvlak onder de bewoners. Er zijn al vele honderden ondersteunende handtekeningen.

Geschiedenis van Rijsoord

Rijsoord is gelegen in de Zwijndrechtse waard, een voormalig eiland in de delta van de rivieren Rijn en Maas. Rijsoord bestaat al sinds 1006. In 1332 wordt de Zwijndrechtse waard vastgehecht aan de Riederwaard door leggen van dammen in de Waal: de Oostendam en de Heerjansdam.

In 1332 wordt de griffier van graaf Willem III, Gerard Alewynsz, ambachtsheer van Rijsoord. De ambachtsheerlijkheid Rijsoord gaat daarna over op zijn zoon Aelwyn Gerardsz en daarna tot 1429 op zijn kleinzoon Jacob van Rijsoorde.

Hotel Warendorp, later het Wapen van Rijsoord en Hermitage genoemd

Tot 1543 stak men toen nog de heel wat bredere Waal over met een veerschuit. Wat nu de Rijsoordsestraat heet, was toen de Veerweg. De Veerweg werd herhaaldelijk verlengd totdat in 1543 het gat klein genoeg was geworden om de schuit door een brug te vervangen; de naam: 'Die brugghe in Ryzoot' was geboren. Doortrekkende reizigers moesten een klein bedrag betalen voor de oversteek.

Van 1846 t/m 1855 was Rijsoord samen met Strevelshoek deel van de gemeente Rijsoord en Strevelshoek, daarvoor was het een zelfstandige gemeente met de naam Rijsoord. In 1855 zijn Rijsoord en Strevelshoek bij Ridderkerk gevoegd.

Rijsoord was vanaf 1888 ook een kunstenaarskolonie, waar vooral Amerikaanse kunstenaars die in Parijs studeerden of werkten in de zomermaanden verbleven. Hotel Warendorp (nu *Restaurant Hermitage*) functioneerde als hun hoofdkwartier. De Amerikaanse kunstenaar Wilhelmina Douglas Hawley (1860-1958) kwam in 1892 voor het eerst in Rijsoord. Zij heeft veel van haar werken in Rijsoord gemaakt. Wilhelmina trouwt een Rijsoordenaar en gaat aan de Rijksstraatweg wonen (nr 66). Veel van haar schilderijen zijn bewaard gebleven.

Rijsoord groeide daardoor uit tot een bescheiden internationale kunstenaarskolonie waar Amerikaans, Engelse, Franse en Duitse kunstenaars en kunststudenten in de zomer verbleven. Dit onder andere omdat sinds 1821 de Koninklijke straatweg der 1ste klasse door het dorp werd aangelegd. Rijsoord lag toen langs één van de belangrijkste Europese verbindingswegen tussen Parijs en Den Haag. Daardoor passeerden vele reizigers en kunstenaars het landelijke dorpje.

Eén van de plaatsen waar generaties lang in het vlas is gewerkt, is Rijsoord. Het vlas werd na de oogst in de Waal gelegd om te 'roten', zodat de vezels bewerkt konden worden. Het gemeentewapen van Rijsoord bestaat uit een zwart veld met drie rijstakken van zilver. Die rijstakken slaan op de vlascultuur.

Vóór de Tweede Wereldoorlog reed de tram van de RTM door Rijsoord. Hij werd het moordenaartje genoemd door de vele dodelijke ongevallen die er plaats vonden.

De Rijsoordse molen “de Kersenboom” stamt uit 1822. In 1991 is de molen verplaatst naar de andere oever van de Waal, omdat daar voldoende windvang is.

Op 15 mei 1940 werd in de Johannes Postschool in Rijsoord de capitulatie voor de Duitse overmacht getekend door de bevelhebber van de Nederlandse strijdkrachten, generaal Winkelman. In het Capitulatiemuseum is dit te bezichtigen.

Actief en Cultuurrijk Rijsoord

In het huidige Rijsoord is nog veel terug te vinden van de rijke cultuurhistorie. Zo is er de oude NH Kerk, het Wapen van Rijsoord, de Johannes Postschool en diverse monumentale boerderijen en woningen. De vlasschuren zijn omgevormd tot appartementen en kantoren maar zijn nog de oorspronkelijke gebouwen. In Rijsoord staan ca 1000 woningen met ongeveer 3000 inwoners. Het voorzieningenniveau is hierdoor laag. Dat zou met de komst van een nieuw wijkvoorzieningencentrum verbeteren.

Ondanks de oprukkende verstedelijking vormen de polders van Rijsoord een oase midden in de drukke Randstad. De Waal is een aantrekkelijk recreatiewater met goede zwemwaterkwaliteit en goede vaarmogelijkheden. Al 30 jaar zijn er plannen om een deel van de polders om te vormen tot een natuur- en recreatiegebied: het Waalbos. Een deel van het Waalbos is inmiddels al aangelegd en de rest wordt binnenkort aangelegd.

Rijsoord heeft veel te bieden. Zo zijn er 4 restaurants (Hermitage, Bardot, Wevershoek en de Theetuin), een bowlingbaan, een midgetgolfbaan, bootverhuur, een sterrenwacht, een poppenhuismuseum, een landschapstuin, een rondvaartboot en een oorlogsmuseum. Ook worden er veel evenementen georganiseerd: elke 5 jaar een gondelvaart (verlichte boten en woningen) en elk jaar een fietsvierdaagse, een wielerronde, 2 braderieën bij de kerken en een Rijsoorddag. Daarnaast is er een boerenlandwinkel en een winkel in brocanterieën. Er is een kunstschilder en een beeldend kunstenaar die beide ook cursussen verzorgen. Verder is er een hoefsmid en een smederij. Ook zijn er veel verenigingen: Oranjevereniging, Voetbalvereniging, Muziekcorps, IJscub en een Carnavalsvereniging.

Ruimtelijke ontwikkelingen op het eiland IJsselmonde

De laatste 10 jaar hebben er grote ruimtelijke ontwikkelingen plaats gevonden op het eiland IJsselmonde. Zo werden de polders tussen Rhoon en Barendrecht (Carnisselande) en tussen Zwijndrecht en H.I. Ambacht (Volgerlanden) volgebouwd met woningen. Ook in Ridderkerk werden de polders omgevormd naar woonwijken (Drievliet, het Zand) en natuur-en recreatiegebied (Donckse velden). Er is een grote druk op het resterende open gebied van IJsselmonde. De tuinders zijn bijna verdwenen van het eiland en degenen die er nog zijn hebben geen toekomstige uitbreidingsmogelijkheden. Derhalve zal in de nabij toekomst geen (glas)tuinbouw meer aanwezig zijn op het eiland IJsselmonde. Een veiling als de Greenery zal zijn goederen dus niet meer uit zijn direct omgeving kunnen betrekken. In de Randstad is er nog steeds grote vraag is naar woningen (groeiregio) en met name woningen zo dicht mogelijk bij de stad. Ook is er behoefte aan voldoende groen om in te recreëren. De resterende open gebieden van IJsselmonde bieden daarvoor de beste mogelijkheden.